

Medio Ambiente
OML/221130

Expdte. de Medio Ambiente: 2022 / AVA – 09
Expdte. TEdC: 2022/U004/000195
Expedientes Administración Autonómica: GA/19/001.09.4 e GA/19/001.09.5

Asunto:

INFORME AMBIENTAL EN RELACIÓN CO *PLAN DE ACCIÓN CONTRA A CONTAMINACIÓN ACÚSTICA DA REDE AUTONÓMICA DE ESTRADAS DE GALICIA (GA/19/001.09.5) E AS ZONAS DE SERVIDUME ACÚSTICA DOS GRANDES EIXES VIARIOS DA REDE AUTONÓMICA DE ESTRADAS DE GALICIA (GA/19/001.09.4)*

1. Antecedentes

- Solicitud de informe técnico do Concelleiro delegado de Urbanismo e Patrimonio (CVD: Z0k5DhTm0l++mdzMnMzy) de data 07.11.2022, en relación co oficio do Director da Axencia Galega de Infraestruturas, de data 02.11.2022, (CVE: 9oPadmROkOn1), na que se sinala que se someterán a información pública, durante o prazo dun mes, contado a partir do día seguinte ao da publicación do anuncio no Diario Oficial de Galicia, as Zonas de Servidume Acústica dos grandes eixes viarios da Rede autonómica de estradas de Galicia, de clave GA/19/001.09.4, e o Plan de acción contra a contaminación acústica da Rede autonómica de estradas de Galicia, de clave GA/19/001.09.5, de conformidade co disposto na *Lei 37/2003, do 17 de novembro, do Ruído*.
- A páxina web onde se atopan os documentos para a súa consulta é:
<https://infraestruturasemobilidadexunta.gal/transparencia/procedementos-informacionpublica/estudios-proxectos>
- A publicación no Diario Oficial de Galicia realizouse o mércores, 9 de novembro de 2022, (DOG Núm. 213).

2. Obxecto do informe

Este informe ten por obxecto a análise ambiental da documentación presentada no marco do procedemento anteriormente mencionado, en coonestación coas competencias en medio ambiente da Administración Local, establecidas no artigo 25 da *Lei 7/1985, de 2 de abril, Reguladora de las Bases del Régimen Local*, no artigo 80 da *Lei 5/1997, do 22 de xullo, de Administración local de Galicia* e na correspondente normativa sectorial.

3. Consideracións previas

O *Real Decreto 1367/2007, de 19 de outubro, polo que se desenvolve a Lei 37/2003, de 17 de novembro, do Ruído, no referente a zonificación acústica, obxectivos de calidade e emisións acústicas*, establece o seguinte:

Artigo 7. Servidume acústica.

(...)

3. Nos sectores do territorio gravados por servidumes acústicas as inmisiones poderán superar os obxectivos de calidade acústica aplicables ás correspondentes áreas acústicas

(...)

Artigo 10. Delimitación das zonas de servidume acústica en áreas urbanizadas existentes.

1. Cando se delimite unha zona de servidume acústica nunha área urbanizada existente, elaborárase simultaneamente o correspondente plan de acción en materia de contaminación acústica.

2. O plan de acción en materia de contaminación acústica conterá as medidas correctoras que deban aplicarse aos emisores acústicos vinculados ao funcionamento da infraestrutura, atendendo ao seu grao de participación no estado da situación, e ás vías de propagación, así como os responsables da súa adopción, a cuantificación económica de cada unha daquelas e, cando sexa posible, un proxecto de financiamento.

(...)

Neste contexto, no documento denominado “*PLAN DE ACCIÓN CONTRA A CONTAMINACIÓN ACÚSTICA DA REDE AUTONÓMICA DE ESTRADAS DE GALICIA*”, establécense as seguintes Zonas Prioritarias de Actuación para o Concello de Arteixo (punto 10.3.2.):

Nº de Actuación	AREA	UME	IASU	POBLACION AFECTADA	MUNICIPIO	PK INICIO	PK FIN	Longitud
2	AC-552_1_049	AC-552_1	27,66	592	ARTEIXO	8+170	9+880	1710
3	AC-552_1_053	AC-552_1	24,53	906	ARTEIXO	6+135	8+000	1865
4	AC-552_1_047	AC-552_1	20,07	451	ARTEIXO	10+050	11+000	950
11	AC-552_1_054	AC-552_1	15,03	135	ARTEIXO	4+800	5+290	490
13	AC-552_1_055	AC-552_1	13,75	46	ARTEIXO	4+060	4+330	270
43	AC-552_1_056	AC-552_1	5,13	12	ARTEIXO	2+220	2+300	80

Paralelamente, no punto 10.3.5.1. do referido documento, propóñense un elenco de solucións para estas Zonas Prioritarias de Actuación, que para o caso do Concello de Arteixo concretáanse nas seguintes:

Nº de Actuación	AREA	POBLACION AFECTADA	MUNICIPIO	PK INICIO	PK FIN	Longitud	Medidas Propostas
2	AC-552_1_049	592	ARTEIXO	8+170	9+880	1710	Tratamiento de calmado de tráfico (cebreado central) Reducción de la velocidad a 30 km/h
3	AC-552_1_053	906	ARTEIXO	6+135	8+000	1865	Tratamiento de calmado de tráfico (creación de mediana/cebreado central, estrechamiento de carriles, remodelación de glorietas, remodelación de aparcamientos, vías de servicio, etc.) Renovación de pavimento Reducción de la velocidad a 30 km/h
4	AC-552_1_047	451	ARTEIXO	10+050	11+000	950	Reducción de velocidad a 30km/h Tratamiento de calmado de tráfico (creación de mediana/cebreado central, estrechamiento de carriles, remodelación de glorietas, remodelación de aparcamientos, vías de servicio, etc.) Estrechamiento de carriles
11	AC-552_1_054	135	ARTEIXO	4+800	5+290	490	Reducción de velocidad a 30km/h Tratamiento de calmado de tráfico (cebreado central)
13	AC-552_1_055	46	ARTEIXO	4+060	4+330	270	Cambio de pavimento fonoabsorbente

Nº de Actuación	AREA	POBLACION AFECTADA	MUNICIPIO	PK INICIO	PK FIN	Longitud	Medidas Propostas
43	AC-552_1_056	12	ARTEIXO	2+220	2+300	80	Pantalla acústica Reducción de velocidad a 30km/h en el tramo urbano Tratamiento de calmado de tráfico (cebreado central) Renovación de pavimento

A súa vez, en base o indicador denominado IPES valorase as actuacións propostas en base ao súa relación coste – beneficio, resultando a seguinte clasificación para as actuación que se pretende desempeñar no Concello de Arteixo.

Nº de Actuación	Nombre área	UME	IPES	Clasificación
2	AC-552_1_049	AC-552_1	18,69	Excelente
11	AC-552_1_054	AC-552_1	16,04	Excelente
4	AC-552_1_047	AC-552_1	6,24	Muy buena
3	AC-552_1_053	AC-552_1	0,7	Insuficiente
43	AC-552_1_056	AC-552_1	0,63	Insuficiente
13	AC-552_1_055	AC-552_1	0,12	Mala

4. Análise ambiental da documentación: consideracións ao respecto

Unha vez avaliada de maneira pormenorizada a documentación, prestando especial atención aos preceptos de carácter ambiental, despréndense as seguintes consideracións ao respecto:

Proposta de solución parcial: consonte á táboa na que se clasifican as solucións propostas no punto 10.3.5.2. do *PLAN DE ACCIÓN CONTRA A CONTAMINACIÓN ACÚSTICA DA REDE AUTONÓMICA DE ESTRADAS DE GALICIA* (en adiante Plan de Acción), despréndese que as actuacións número 3 e 43 teñen unha clasificación de *Insuficiente* e para a actuación número 13 de *Mala*; sen embargo, da documentación non se deduce para estas zonas unha nova formulación das medidas ou, no seu caso, unha proposta de accións complementarias que revertan dita clasificación,

quedando unicamente supeditadas ao período de actualización de 5 anos exposto no punto 13 do documento.

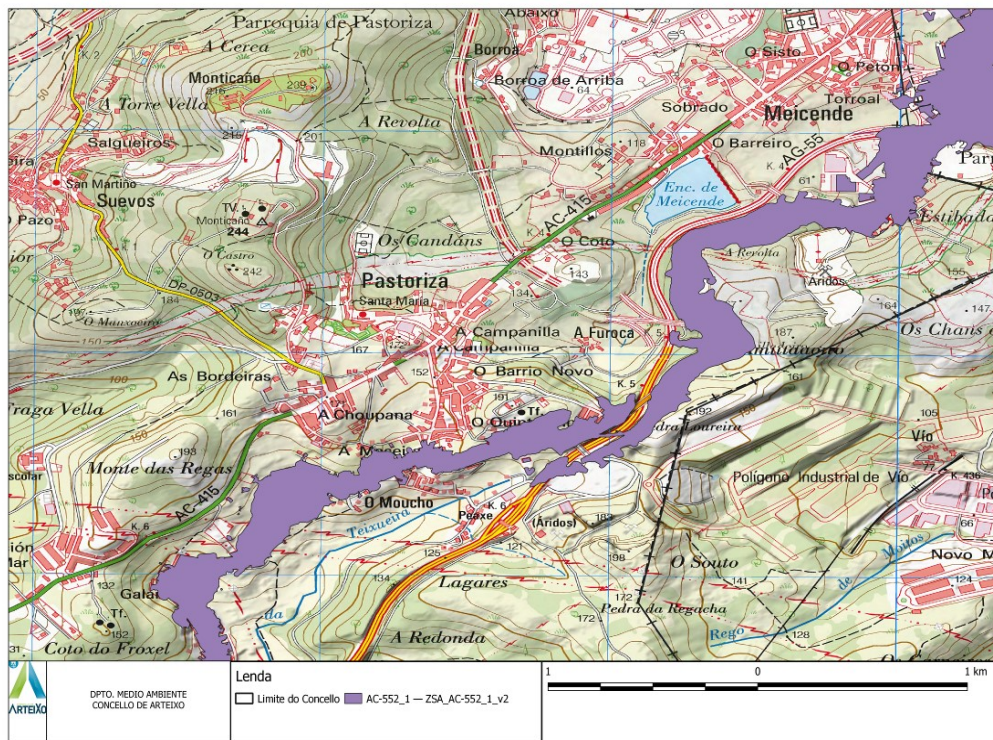
Obxectivos de calidade acústicos incertos: si ben, na táboa 10.3.5.2. do Plan de Acción, se expón unha valoración dos resultados acústicos en relación coas accións propostas en termos de eficacia, eficiencia e do indicador IPES, o certo é, que a *parametrización* así presentada, non se presume como reproducible, comparable, predicible ou extrapolable aos efectos de fixar de maneira inequívoca os obxectivos de calidade que se pretenden acadar, en termos de *inmisión*, para cada unha das áreas obxecto de actuación; na súa virtude, as zonas de servidume acústica así definidas, poderían ser concibidas na práctica, como *zonas de exención do cumprimento das normas xenéricas* establecidas na *Lei 37/2003, de 17 de novembro, do Ruído* (e na súa correspondente regulamentación), e non como zonas para compatibilizar o funcionamento da infraestrutura co uso do solo, da actividade, das instalacións e das edificacións implantadas.

Simulación e xustificación das medidas propostas: do mesmo xeito, para cada unha das medidas propostas na táboa do punto 10.3.5.2. do Plan de Acción, non se avalía a potencial redución das emisións, nin tampouco se argumenta, xustifica ou motiva o porqué ou a conveniencia da súa elección.

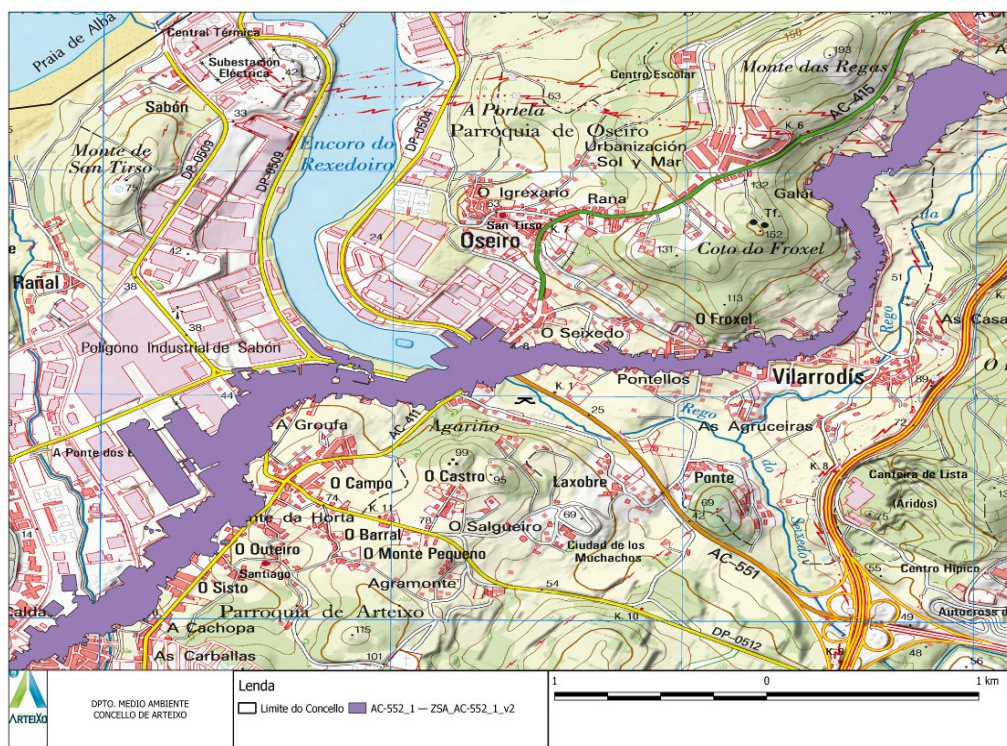
Escenario confuso: asemade, esta indefinición deixa nunha situación de desconcerto para con esta Administración, en tanto, o ámbito para a xestión adecuada do *planeamento* territorial e urbanístico que ordene fisicamente as zonas afectadas, carece de parámetros, indicadores, referencias, termos, rangos ou intervalos nos que basearse para unha ordenación que garanta a efectividade das servidumes acústicas, consonte ao artigo 11 do R.D. 1367/2007.

A continuación se representa as Zonas de Servidume Acústica das infraestruturas que percorren o Concello de Arteixo e a área de afectación:

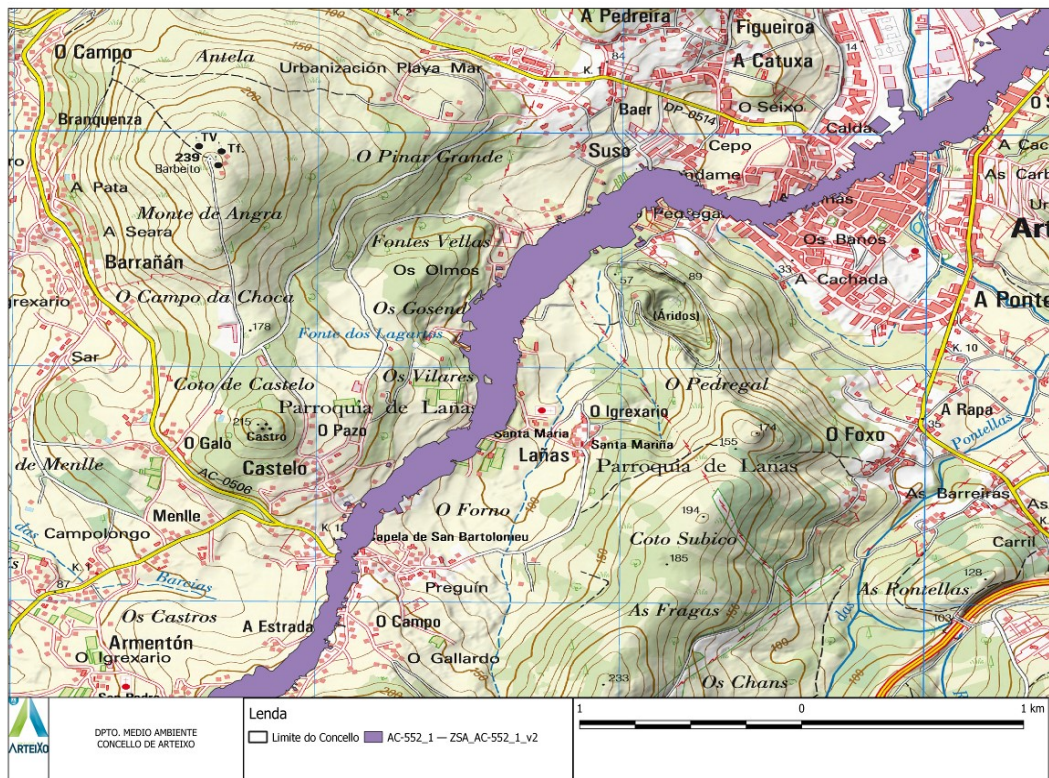

AC-552 - 1

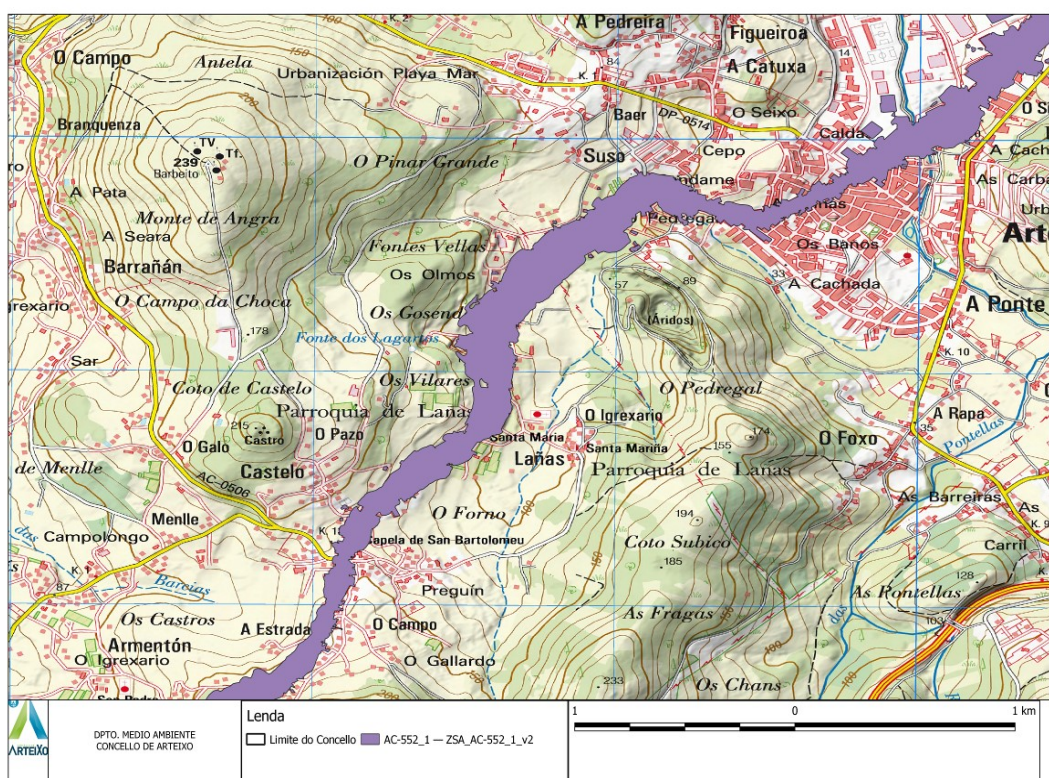

AC-552 - 2

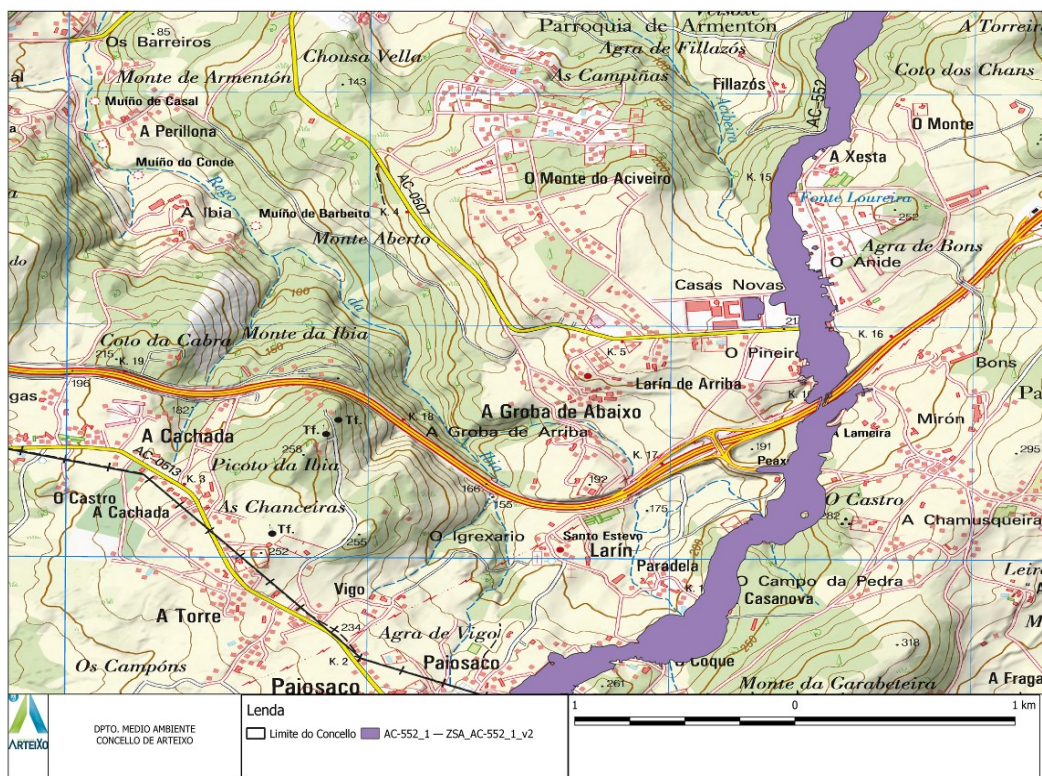

AC-552 -3

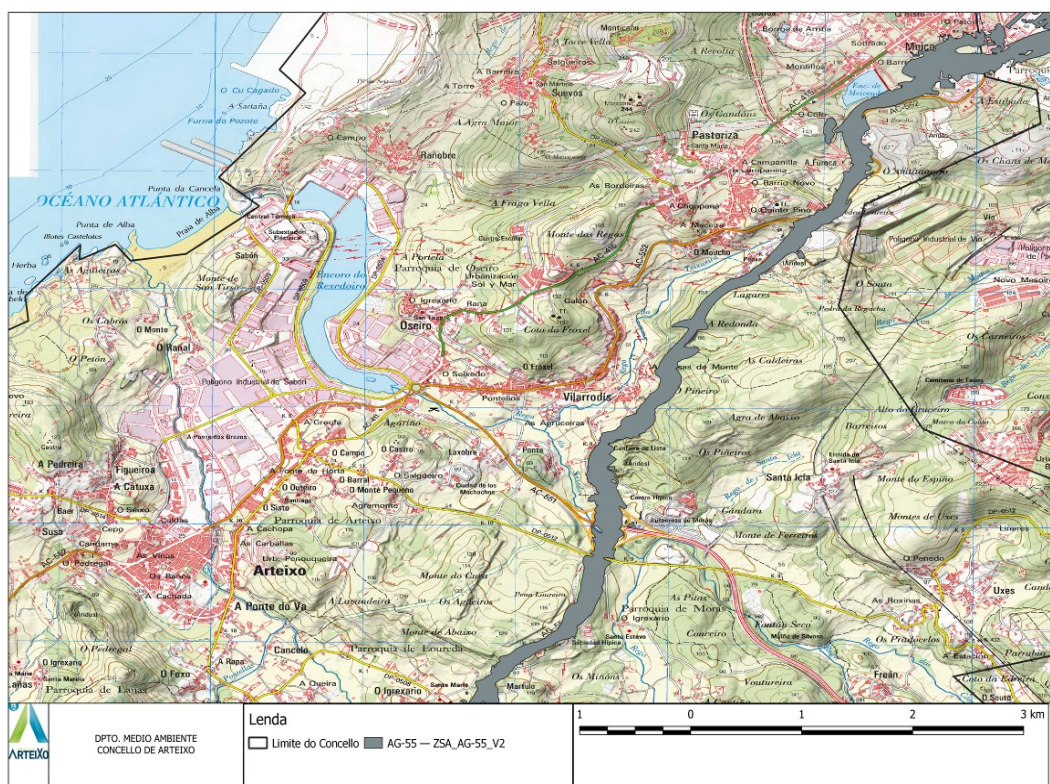

AC-552 -4

AC-552 -5

AG-55 -1

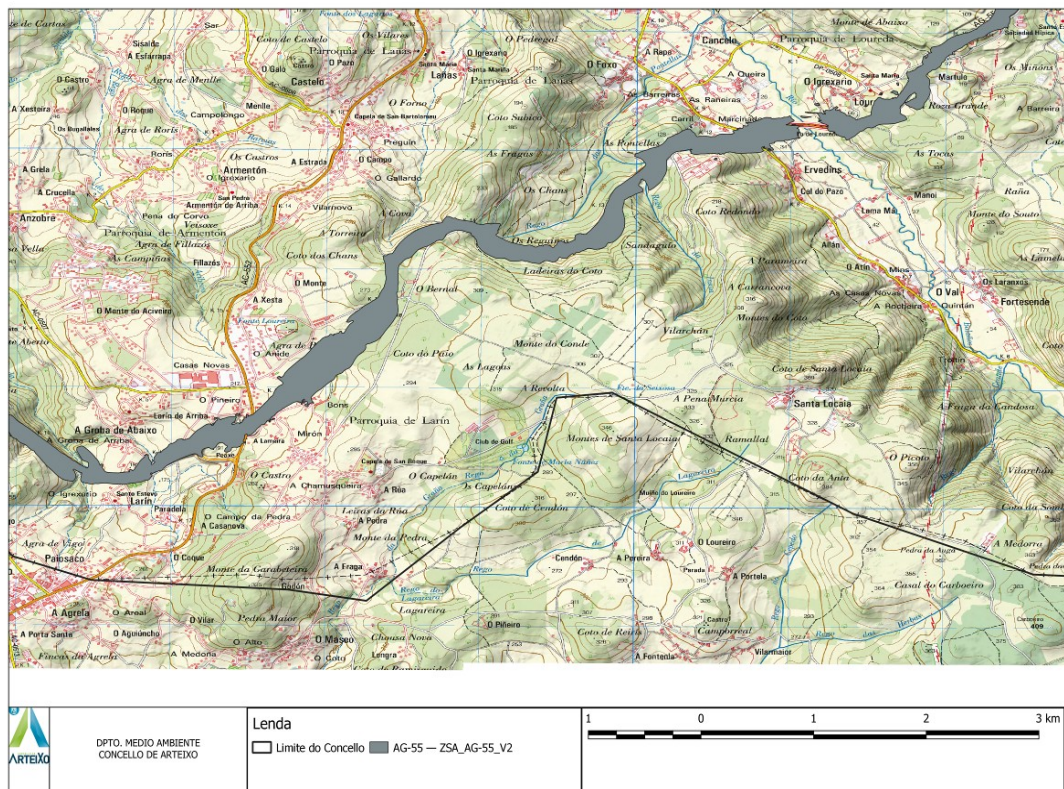
CONCELLO DE
ARTEIXO

Telfs: 981 600 009 – 981 659 000
web. www.arteiro.org

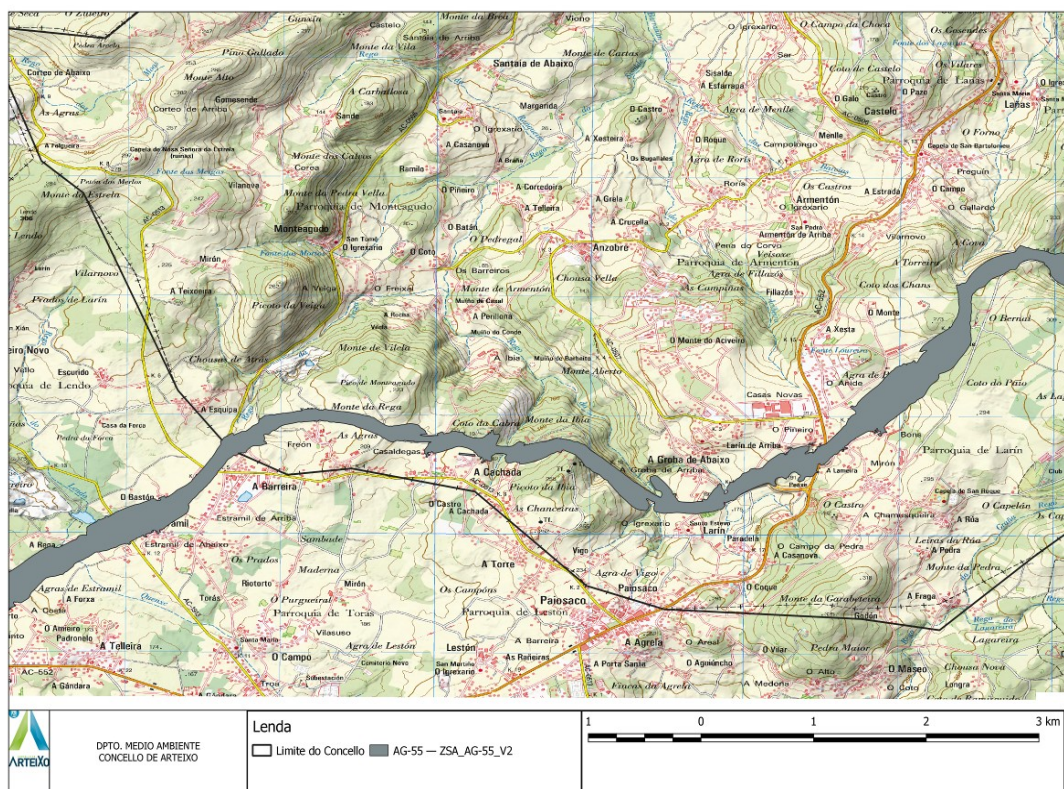
FONDO EUROPEO DE DESARROLLO REGIONAL
“Una manera de hacer Europa”

UNIÓN EUROPEA

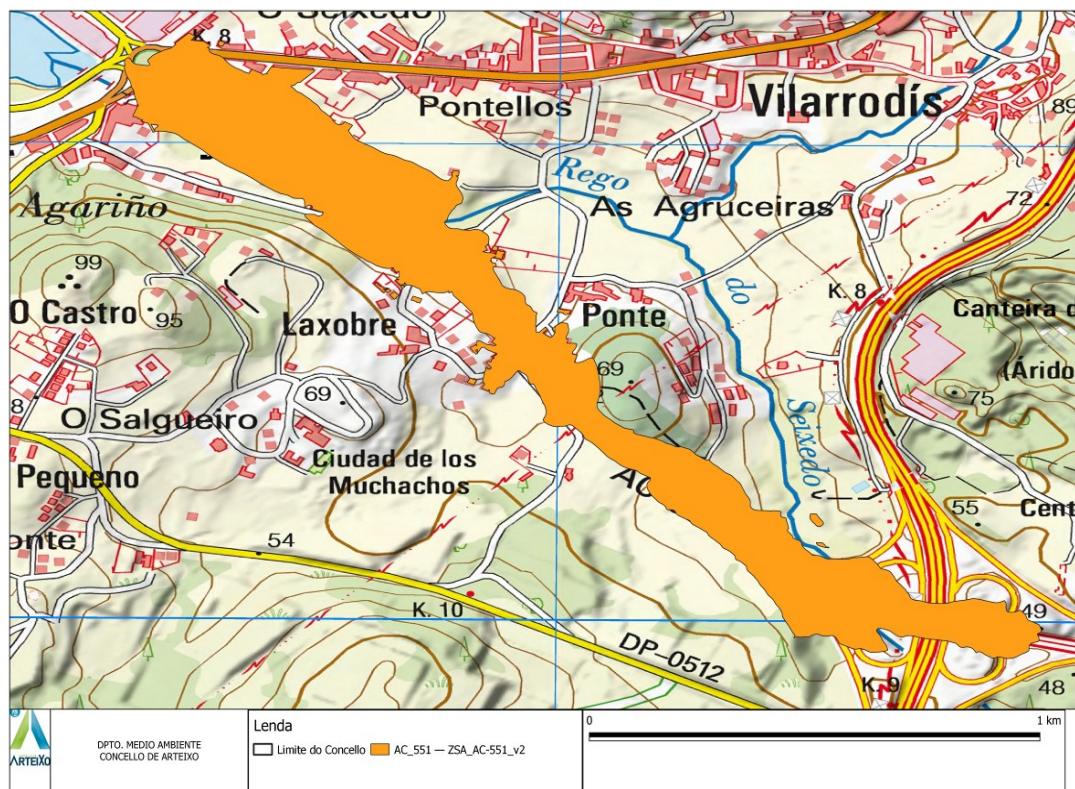

AG-55-2

AG-55-3

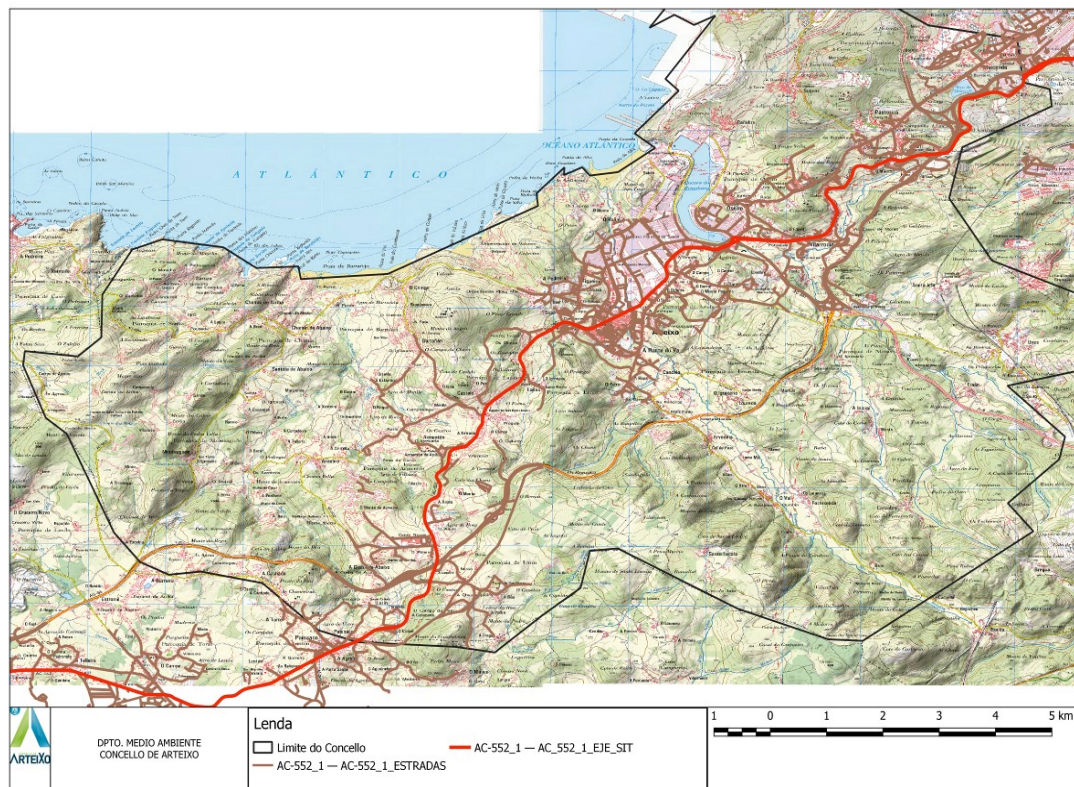
AC-551

Igualmente, tampouco se avalía na documentación, a posibilidade de que as medidas planeadas para as zonas de actuación prioritaria de AC-552 sexan interpretadas ou consideradas polos usuarios como adversas ou desfavorables, en tanto, poderían provocar unha dilatación dos tempos dedicados para os desprazamentos cotiás (Nótese que unha redución da velocidade a 30 Km/h en conxunción con outras medidas de calmado resultaría nun tempo para o quilómetro percorrido dun mínimo de dous minutos).

Esta última cuestión, en conxunción coa peaxe actual que se dispón na AG-55, fai que as dúas principais vías de comunicación que vertebran A Coruña, Arteixo, A Laracha, Carballo, e *por ende*, a Costa da Morte, poderían ser percibidas como non idóneas e non útiles para unha parte dos potenciais usuarios, e en consecuencia, provocar un rexeite do tráfico de maneira caótica e desordenada cara outros vieiros secundarios ou rúas urbanas -non preparadas para tal efecto-, na procura de itinerarios máis efectivos; de darse este suposto, o resultado sería o traspaso do problema de maneira agravada cara outras zonas e vieiros do Concello.

No seguinte plano amosase o trazado da AC-552 e a interacción con outras estradas e vieiros, polos cales se pode dispersar o tráfico de maneira aleatoria e desorganizada:

AC-552 e interacción coas diferentes estradas e vieiros

Atención unilateral á AC-552: do estudo presentado na documentación dilucidase que as solucións planeadas para cada área da AC-552 están totalmente subordinadas a unha atención estritamente circunscrita e estanca á dita estrada, e dicir, non se contempla a interacción con outras infraestruturas, nin tampouco con outros plans e proxectos a desenvolver.

Neste marco, as accións planeadas deberían consideran as posibles sinerxías coas infraestruturas e plans e proxectos externos, na maneira de crear simbioses que resulten nun beneficio mutuo; a este respecto, deberíase estimar a planificación aprobada en materia de mobilidade e accesibilidade polo Concello, así como as obras e actuacións proxectadas por esta Administración que poden ter unha correlación con dita infraestrutura.

Para tal efecto, invócase á aplicación dos principios das relacións interadministrativas recollidos no artigo 140 da *Lei 40/2015, de 1 de outubro, de Réxime Xurídico do Sector Público*, especialmente os referidos á colaboración, cooperación e coordinación para a procura de fins comúns, e concretamente, neste caso, para acadar unha ordenación da mobilidade integral, intelixente, accesible, organizada e ambientalmente sostible.

Vehículo a motor como único protagonista: das medidas propostas no Plan de Acción, non se observa ningunha encamiñada ás novas políticas e tendencias en materia de mobilidade, e que deberían ter por obxectivo a súa reorientación cara modos de transporte máis sostibles, que permitan a súa vez protexer a saúde, o medio ambiente, o clima, o benestar e a seguridade de toda a cidadanía.

Neste contexto, cómpre sinalar que esta Administración ten previsto a implementación inmediata de varios actuacións que apuntan nesta dirección:

- Servizo de bicicletas municipal do Concello de Arteixo (actualmente en licitación o subministro de elementos para este servizo | N° de expediente 2022/c005/000018 na Plataforma de Contratación do Sector Público)
- Promoción do Transporte colectivo sostible no ámbito municipal: coa incorporación de tres buses eléctricos e marquesiñas e postes intelixentes (N° de expedientes 2022/C005/000016 e 2022/C005/000010 na Plataforma de Contratación do Sector Público)

Redución da velocidade a 30 Km/h e outras medidas de calzado de tráfico: en condicións ideais de tráfico fluído, en non influenciado por exterioridades, asúmese que medidas coma a redución da velocidade ou de calzado de tráfico poden ter, *a priori*, unha incidencia positiva na redución da *inmision* acústica (e de maneira paralela outros beneficios en canto a contaminación atmosférica, menor emisión de CO₂ ou a diminución da sinistralidade).

Sen embargo, as áreas de actuación na AC-552 que nos atinxen, distan moito de ser ideais, en tanto, teñen unha interacción continua con outros vieiros e rúas de núcleos urbanos, e están afectadas de maneira continua por elementos que condicionan a *fluidez* como pasos de cebr, semáforos ou rotondas, entre outros.

Sexa como for, da documentación non se dilucida unha avaliación precisa e específica da posta en funcionamento das medidas propostas, na que se valore claramente os *pros* e *contras* da súa implementación; neste senso, estráñase unha análise ou *modelización* que estudie de maneira pormenorizada, para cada área, a ocorrencia (ou non) de potenciais efectos adversos como aceleracións, freados, motores revolucionados e outras casuísticas, que no seu caso, poderían provocar situacións non desexadas e contrarias ás perseguidas en materia acústica, e tamén, incidir noutros contextos coma a contaminación atmosférica, modulando as emisións habituais de SO₂, NO_x ou materia particulada (PM₁₀ e menores), entre outras.

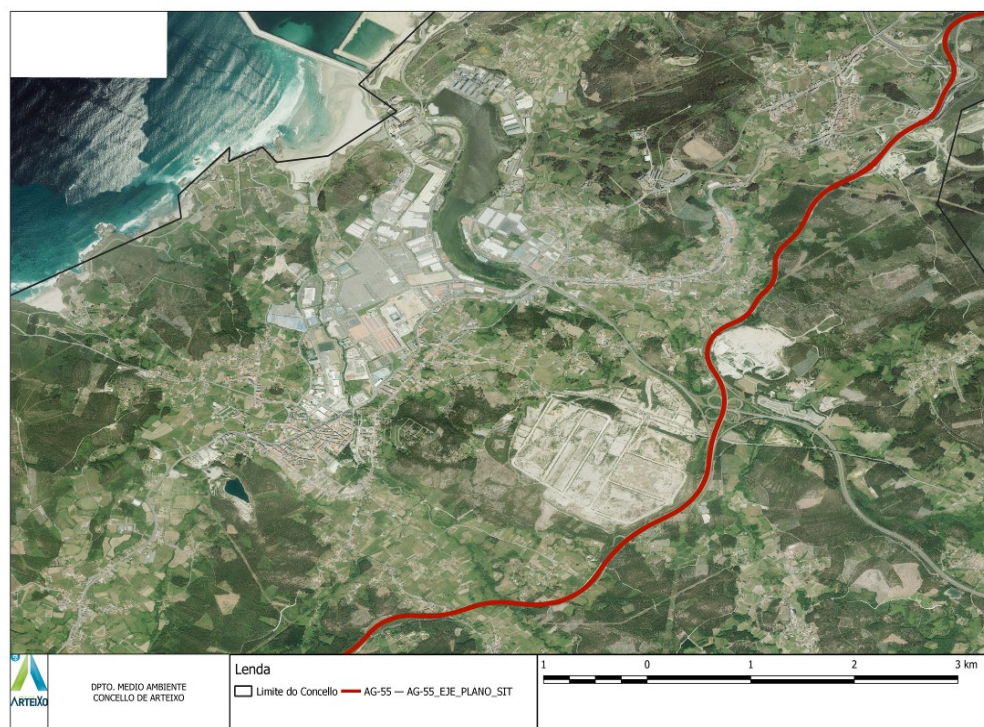

Medio natural e rural: a metodoloxía empregada, tanto para establecer as Zonas Prioritarias de Actuación -en base o indicador IASU-, así coma para valorar as solucións propostas -en atención o indicador IPES-, solo contempla como elemento ambiental a poboación.

Sen embargo, o artigo 1 da *Lei 37/2003, de 17 de novembro, do Ruído* ten como obxecto previr, vixiar e reducir a contaminación acústica, para evitar e reducir os danos que poden derivarse para a saúde humana, os bens ou o medio ambiente; asemade, o artigo 4 da *Lei 1/1995, de protección ambiental de Galicia*, considera elementos do medio ambiente, ao medio natural constituído pola poboación, a fauna, a flora, a diversidade xenética, o chan, o subsolo, a auga, o aire, o clima e a paisaxe, así como a interrelación entre os elementos antes mencionados, os recursos naturais e culturais, incluído o patrimonio arquitectónico e arqueolóxico, en canto poden ser obxecto de contaminación e deterioración por causas ambientais.

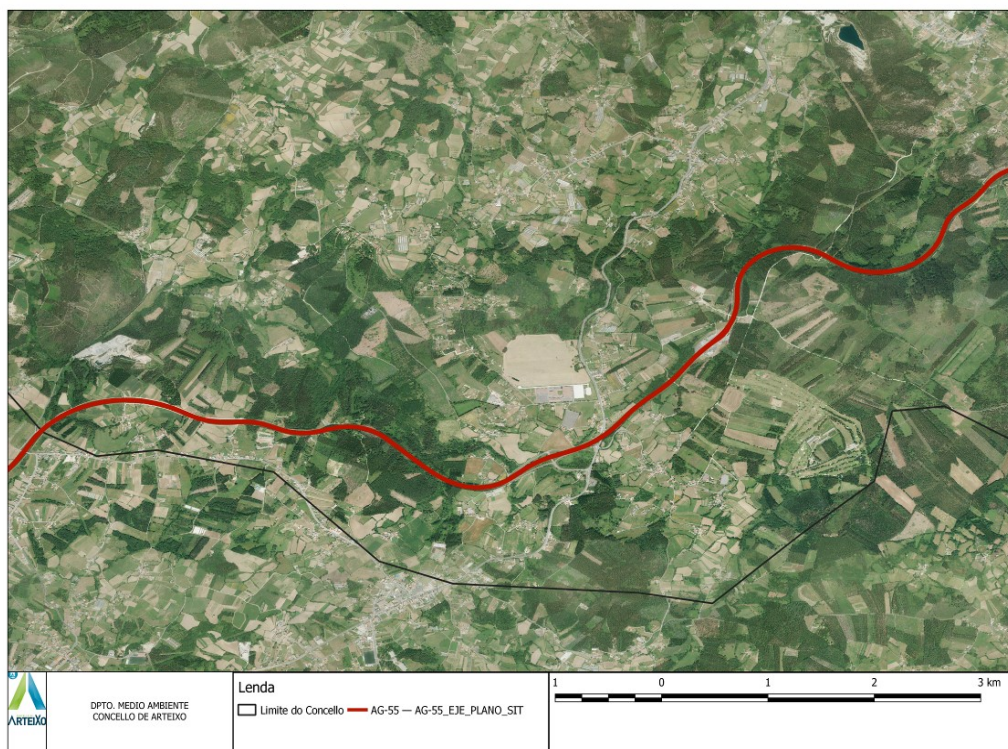
Na súa virtude, sería apropiado que dalgunha maneira, esta metodoloxía contemplara estes elementos, para o establecemento das zonas prioritarias de actuación e para a valoración das solucións propostas, ao considerar que tanto AC-552, coma a AG-55, atravesan amplas zonas naturais e rurais, que neste caso quedan fora de estudo.

No seguintes representacións pódese visualizar a potencial afectación das estradas autonómicas á zona natural e rural do Concello de Arteixo:

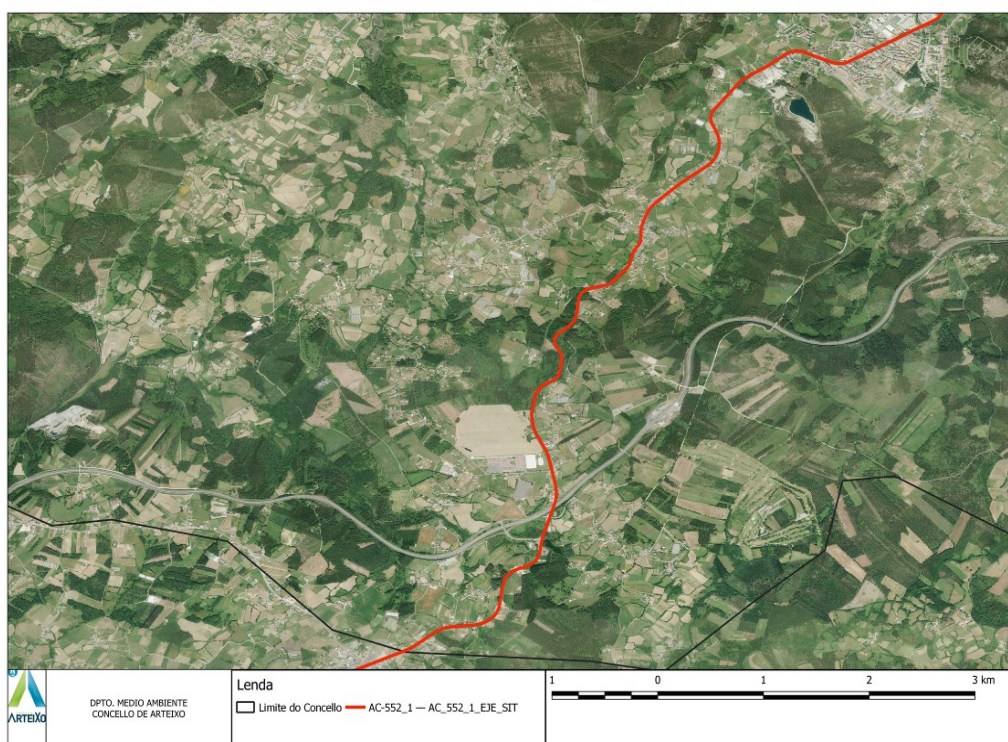

AG-55-1

AG-55-2

AC-552

Actuacións de divulgación e educación: no punto 10.4 do Plan de Acción sinálase que as actuacións a desenvolver son as seguintes.

- Publicación dos mapas de ruído e plans de acción na páxina web da Xunta.
- Difusión das actuacións desenvolvidas pola Xunta de Galicia en materia de contaminación acústica.

A este respecto, estímase que as actuacións deberían ser máis ambiciosas, na maneira, de promover a concienciación, a formación e a participación de todos axentes implicados (especialmente cidadanía e Administración) co gallo de lograr unha mitigación das emisións acústicas derivadas da mobilidade.

Para tal efecto, propónse a elaboración dun Programa de Educación Ambiental conformado por unha serie de actividades e actuacións, na que se establezan uns obxectivos, contidos, metodoloxía e avaliación, e que no seu conxunto se cohoneste coas medidas que se pretendan implementar para a mellora da calidade acústica.

5. Conclusións

Vista a documentación relativa o **PLAN DE ACCIÓN CONTRA A CONTAMINACIÓN ACÚSTICA DA REDE AUTONÓMICA DE ESTRADAS DE GALICIA (GA/19/001.09.5) E AS ZONAS DE SERVIDUME ACÚSTICA DOS GRANDES EIXES VIARIOS DA REDE AUTONÓMICA DE ESTRADAS DE GALICIA (GA/19/001.09.4)**, conclúese o seguinte:

- Que cómpre solicitarlle a Axencia Galega de Infraestruturas a observancia e a aplicación dos *principios das relacións interadministrativas* recollidos no artigo 140 da *Lei 40/2015, de 1 de outubro, de Réxime Xurídico do Sector Público*, especialmente os referidos á colaboración, cooperación e coordinación na procura de fins comúns, e concretamente no caso que nos atinxe, na consecución dunha ordenación da mobilidade integral, intelixente, accesible, organizada e ambientalmente sostible no Concello de Arteixo.
- Que de estimarse a petición anterior, se impulse unha actualización da documentación presentada, especialmente do Plan de Acción, para que contemple as consideracións arriba expostas, na maneira de lograr un documento integrador, holístico, sinérxico e simbiótico con outras infraestruturas, plans e proxectos -vixentes ou en previsión no Concello de Arteixo-, e tamén, coas novas políticas e tendencias en materia ambiental.

- Que de levarse a cabo dita actualización, se establezan uns obxectivos de calidade claros e precisos, en termos de *inmisión* nas Zonas de Servidume Acústica.
- Que, a súa vez, se realice a correspondente xustificación da conveniencia das medidas propostas e, no seu caso, unha *simulación* ou *modelización* da potencial redución das emisións acústicas que con elas se pretenden conseguir.

Con todo, este informe sométese a mellor opinión fundada. Asemade, o órgano competente co seu superior criterio, acordará o que estime o máis oportuno.

Asdo.: Óscar Miranda Lodeiros
Tec. Medio Ambiente